

İSTATİSTİKLER İLE BALIKESİR

Prof. Dr. Metehan YILGÖR

*Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi Ekonometri Bölüm
Başkanı*

TOBB Balıkesir İl Akademik Danışmanı

SUNUM PLANI

Balıkesir'de Nüfus ve Demografi

Balıkesir'de Tarım ve Hayvancılık

Balıkesir'de Girişimcilik

Balıkesir'de Eğitim, Kültür, Spor ve Turizm

Balıkesir'de İnşaat ve Konut

Balıkesir'de İşsizlik, İstihdam ve Gelir

Nüfus ve Demografi

- 2020 verilerine göre, Balıkesir nüfus yoğunluğu bakımından Türkiye'nin en büyük ilk 20 şehri arasındadır.
- Balıkesir, Türkiye nüfusunun yaklaşık %2'sini barındırması sebebiyle Türkiye'nin 17. büyük şehridir.

	Türkiye	83.614.362
1	İstanbul	15.462.452
2	Ankara	5.663.322
3	İzmir	4.394.694
4	Bursa	3.101.833
5	Antalya	2.548.308
6	Adana	2.258.718
7	Konya	2.250.020
8	Şanlıurfa	2.115.256
9	Gaziantep	2.101.157
10	Kocaeli	1.997.258
11	Mersin	1.868.757
12	Diyarbakır	1.783.431
13	Hatay	1.659.320
14	Manisa	1.450.616
15	Kayseri	1.421.455
16	Samsun	1.356.079
17	Balıkesir	1.240.285

Tarım ve Hayvancılık

- 2020 yılı verilerine göre çiftçi kayıt sistemine kayıtlı 42 bin olmak üzere Balıkesir'de aktif 50 bin çiftçi bulunmaktadır.
- Toplam tarım alanı= 3 milyon 902 bin dekar(Balıkesir yüzölçümünün %26.8'i, Türkiye yüzölçümünün %1.7'si)
  - Mera alanı= 1 milyon 322 bin 300 dekar
  - Nadas alanı= 160 bin dekar
- Orman alanı= 6 milyon 320 bin 380 dekar
- Sulanan alan=740 bin dekar

Tarım Alanlarının Dağılımı ve Üretim Miktarı (1/2)

	2019					
	Balıkesir	Türkiye	Türkiye İçindeki Payı	Balıkesir	Türkiye	Türkiye İçindeki Payı
	Üretim Alanı (ha)			Üretim miktarı (ton)		
Meyve	953.852	1.3725.865	%7.0	236.625	20.578.453	%1.14
Sebze	270.884	7.190.654	%3.8	863.327	14.874.398	%5.8
Tarla	1.775.062	15.387.492	%11.5	566.103	75.032.627	%0.66

Tarım Alanlarının Dağılımı ve Üretim Miktarı (2/2)

	2020					
	Balıkesir	Türkiye	Türkiye İçindeki Payı	Balıkesir	Türkiye	Türkiye İçindeki Payı
	Üretim Alanı (ha)			Üretim miktarı (ton)		
Meyve	970.024	13.926.177	%6.9	205.198	21.853.084	%0.93
Sebze	264.570	7.015.394	%3.7	886.362	16.011.042	%5.5
Tarla	1790.923	15.615.182	%11.4	590.055	79.144.133	%0.74

2020 Tarla Ürünleri Verileri

Ürün Adı	Türkiye Üretimi (Ton)	Balıkesir Üretimi (Ton)	Türkiye Üretimi İçindeki Payı
Buğday	20.500.000	309.857	%1.51 ile 16.sıra
Çeltik	980.000	121.935	%12.44 ile 3.sıra
Arpa	8300.000	37.919	%0.46 ile 17.sıra
Ayçiçeği	2.067.004	37.740	%1.83 ile 16.sıra
Çavdar	295.681	22.625	%7.65 ile 6.sıra
Genel Toplam	71.362.848	592.388	%0.83 ile 15.sıra

Kaynak:TÜİK

2020 Meyvecilik Verileri

Ürün Adı	Türkiye Üretimi (Ton)	Balıkesir Üretimi (Ton)	Türkiye Üretimi İçindeki Payı
Zeytin	1.316.626	130.574	%9.92 ile 3.sıra
Üzüm	4.208.908	12.005	%0.29 ile 35.sıra
Elma	4.300.486	10.749	%0.25 ile 41.sıra
Mandalina	1.585.629	8.493	%0.54 ile 9.sıra
Kiraz	724.944	7.919	%1.09 ile 8.sıra
Genel Toplam	23.585.768	205.198	%0.87 ile 12.sıra

Kaynak:TÜİK

2020 Sebze Üretimi Verileri

Ürün Adı	Türkiye Üretimi (Ton)	Balıkesir Üretimi (Ton)	Türkiye Üretimi İçindeki Payı
Domates	13.204.015	485.506	%3.68 ile 17.sıra
Biber	2.636.905	80.176	%3.04 ile 21.sıra
Kavun	3.491.554	65.984	%3.78 ile 9.sıra
Karpuz	1.724.856	65.190	%1.9 ile 14.sıra
Patlıcan	835.422	47.232	%5.65 ile 9.sıra
Genel Toplam	31.177.124	886.362	%2.84 ile 14.sıra

Kaynak:TÜİK

Zeytin Varlığı

Zeytin	2019	2020	Türkiye Payı (2020)
Meyve veren yaşta ağaç sayısı (adet)	11.085.551	15.092.872	%17.2 ile 2.sırada
Meyve vermeyen yaşta ağaç sayısı (adet)	503.547	599.323	%11.4 ile 5.sırada
Toplam Üretim (ton)	163.132	205.784	%10.2 ile 3.sırada
Sofralık üretimi (ton)	41.632	50.281	%4.4 ile 6.sırada
Yağlık üretimi (ton)	121.500	133.459	%13.4 ile 2.sırada

Kaynak:TÜİK

Hayvan Varlığı

Cins	Tür	Hayvan Ad	Balikesir(2020)	Türkiye(2020)	Türkiye Payı(2020)
Arı Kovanı	Arı Kovanı	Arı	168.952	8.179.085	%2.1 ile 10.sıra
Büyükbaş	Manda	Manda	5325	3.827.412	%0.13 ile 18.sıra
	Sığır	Kültür	377.461	7.392.821	%5.1 ile 3.sıra
		Melez	123.977	4.072.148	%3 ile 6.sıra
		Yerli	37.358	2.864.810	%1.3 ile 9.sıra
	Sığır Toplamı			538.796	14.329.779
Büyükbaş Toplamı			544.121	18.157.971	%3 ile 7.sıra

Kaynak:TÜİK

Hayvan Varlığı

Cins	Tür	Hayvan Ad	Balikesir(2020)	Türkiye(2020)	Türkiye Payı (2020)
Kanatlı	Hindi	Hindi	207.553	22.872.930	%0.9 ile 10.sıra
	Kaz	Kaz	8339	11.283.905	%0.07 ile 34.sıra
	Ördek	Ördek	159.766	16.928.084	%0.9 ile 17.sıra
	Tavuk	Et	30.498.181	258.046.340	%11.8 ile 2.sıra
		Yumurta	7.401.676	121.302.869	%6.1 ile 4.sıra
	Tavuk Toplamı		37.899.857	379.349.209	%9.9 ile 3.sıra
Kanatlı Toplam			38.275.515	431.034.128	%8.8 ile 6.sıra

Kaynak:TÜİK

Hayvan Varlığı

Cins	Tür	Hayvan Ad	Balıkesir(2020)	Türkiye(2020)	Türkiye Payı(2020)
Küçükbaş	Keçi	Kıl	187.456	10.394.244	
	Keçi Toplam(Tiftik türü Balıkesir'de olmadığı için hariç tutulmuştur)		187.456	10.394.244	%1.8 ile 13.sıra
	Koyun	Merinos	435.921	10.817.054	%4 ile 5.sıra
		Yerli	864.015	32.901.328	%2.6 ile 9.sıra
	Koyun Toplamı		1.299.936	43.718.382	%2.9 ile 6.sıra
Küçükbaş Toplam			1.487.392	54.112.626	%2.7 ile 7.sıra

Kaynak:TÜİK

Hayvan Üretimi (Ton)

Hayvansal Ürün Adı	Balıkesir(2020)	Türkiye(2020)	Türkiye'de Payı (2020)
Süt Üretimi (Toplam)	724.489	22.960.379	%3.2 ile 5. sıra
Sığır Sütü Üretimi	671.730	20.782.374	% 3.2 ile 5. sıra
Koyun Sütü Üretimi	37.649	1.521.455	%2.5 ile 10. sıra
Keçi Sütü Üretimi	11.133	577.209	%1.9 ile 17. sıra
Manda Sütü Üretimi	3.978	79.341	% 5 ile 6. sıra
Beyaz Et Üretimi	338.757	2.138.451	% 15.84 ile 3. sıra
Kırmızı Et Üretimi	48.693	1.201.469	% 4 ile 3. sıra
Bal Üretimi	2.657	104.077	%2.6 ile 6. sıra
Yumurta Üretimi (1000 Adet)	970.194	19.898.126	%4.8 ile 4. sıra

Tarım ve Tarıma Dayalı Sanayi İşletme Sayıları (2020)

Konu	Sayı	Konu	Sayı	Konu	Sayı
Süt ve Süt Ürünleri	799	Et ve Et Ürünleri	72	Su Ürünleri İşleme	11
Meyve-Sebze-İşleme- Paketleme	10	Hububat ve Bakliyat Üretimi	29	Katı ve Sıvı Bitkisel Yağ	9
Zeytinyağı(Paketleme)	115	Konserve-Salça	35	Fermente-Salamura Ürün Üretimi	99
Pastacılık Ürün Üretimi	156	Yağhaneler ve Yağ Dolumu	122	Un Üretimi	28
Unlu Mamuller Üretimi	486	Yumurta Paketleme	31	Ekmek ve Çeşitleri Üretimi	364
Hazır Yemek, Tabldot	88	Yem Üretimi	92	Diğer	350

Kaynak: İl, Tarım ve Orman Müdürlüğü

Girişimcilik

- Güney Marmara'da Bursa'dan sonra girişim sayısında Balıkesir ikinci sırada yer almaktadır.
- Balıkesir girişim sayısında Türkiye ortalamasının üzerindedir. 2019 yılı itibariyle Türkiye'de 14. sıradadır.

	Türkiye	3.954.698
1	İstanbul	944.954
2	Ankara	283.076
3	İzmir	238.802
4	Antalya	159.407
5	Bursa	153.435
6	Konya	106.741
7	Adana	91.911
8	Mersin	87.764
9	Gaziantep	84.379
10	Kocaeli	83.740
11	Manisa	70.507
12	Hatay	70.230
13	Muğla	70.190
14	Balıkesir	65.013

Eğitim, Kültür, Spor ve Turizm

- Türkiye genelinde ve Balıkesir ilinde genel eğitim oranları incelendiğinde, Türkiye genelinde nüfusun çoğunluğunun halen ortaokul ve öncesi eğitime sahip olduğu, ancak lise ve sonrası diplomaya sahip olan kişilerinin oranının arttığı gözlenmektedir. Balıkesir ili genelinde ise durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. 2019 yılı itibariyle Türkiye'nin yaklaşık %56'sı ortaokul ve öncesi eğitime sahip iken bu oran Balıkesir ilinde %58'dir.
- Balıkesir müze ziyaretine önem vermemektedir. Türkiye ortalamasının altında kalan Balıkesir, evre illere göre de müze ziyaretinde düşük performans göstermiştir.
- Balıkesir halkı için ailenin ve sağlığının önemi yüksek iken paranın önemi geri sıralardadır.
- 2020 yılında Balıkesir'de bulunan turizm belgeli konaklama tesislerine geliş sayısı 398 bin olmuştur. Tesise geliş sayılarında Ayvalık ve Edremit, Doluluk oranlarında ise Sındırgı ve Gönen ilk sıralardadır.

İnşaat ve Konut

- Balıkesir’de konut satışı son dönemde pandemiden ciddi etkilenmiştir. Satış yönü yukarı eğilimli olsa da pandeminin Türkiye’de başladığı dönemde yukarı trendli olan satışlar Temmuz 2020 den sonra düşüşe geçmiş; Ocak 2021, Ocak 2013 seviyeleri ile paralellik göstermiştir. 2021’in en son verilerini içeren Mart ayına göre Balıkesir en fazla konut satışı gerçekleştiren 12. il olmuştur.
- Balıkesir’in de içinde bulunduğu TR22 bölgesi açısından 2010-2020 yılları içerisinde KFE sürekli artış göstermiştir. Bu artış 2020’nin son 6 ayında TR10(İstanbul), TR21(Edirne, Kırklareli, Tekirdağ), TR41(Bursa, Eskişehir, Bilecik), TR42(Bolu, Kocaeli, Sakarya, Yalova, Düzce)’ye göre daha fazla olmuştur. Konut satışlarının düşmesinde pandemiye bağlı KFE artışı da etkili olduğu görülmektedir.

İşsizlik, İstihdam ve Gelir

- Balıkesir ilinde, 4A sigortalı, 4B esnaf, 4B tarım, 4C kamu, 4A işyeri kalemlerine kayıtlı çalışan sayıları Haziran ayı itibari ile ciddi bir düşüş sergilemektedir.
- Bunun nedenleri, pandemiye bağlı olan ekonomik kriz, pandeminin başında başlatılan işten çıkarma yasağının sona erdirilmesi olabilir.

	1.03.2021	1.04.2021	1.05.2021	1.06.2021	1.07.2021
4A İl	193.276	200.033	201.101	→ 32.412	31.598
4B Esnaf	38.299	38.698	38.380	→ 4.451	4.160
4B Tarım	16.964	16.660	16.410	→ 756	796
4C Kamu	53.237	53.695	53.558	→ 9.081	8.986
4A İşyeri	31.837	→ 4.173	4.245	4.351	4.363

İşsizlik, İstihdam ve Gelir

- Buna göre, pandeminin etkileri Balıkesir ilinde işten çıkarma ve işyeri kapatma sebebiyle ciddi şekilde hissedilmektedir. Buna bağlı olarak işsizlik sigortası talep eden kişi sayısının artması ile işsizlik sigortası ödemeleri de artış göstermiştir.

	1.03.2021	1.04.2021	1.05.2021	1.06.2021	1.07.2021	1.08.2021
İşsizlik Sigortası Başvurusu	897	1.666	2.321	2571	2728	1850
İşsizlik Sigortası Ödemesi	228	277	229	345	1362	889

İşsizlik, İstihdam ve Gelir

Türkiye genelinde Balıkesir ile benzer durumda olan kimi şehirler: Ankara, Aydın, Bursa, Çanakkale, Denizli, İstanbul, İzmir, Kayseri şehirleridir. Bu şehirlerde işten çıkarmalar ciddi bir şekilde artış göstermiştir.

Buna karşılık kimi şehirlerde işe alımlarda, Balıkesir'in aksine, artış gözlenmektedir. Bu şehirlerden bazıları: Kocaeli, Antalya, Artvin, Bilecik, Bingöl, Şırnak, Zonguldak'tır.

Faydalı olmuş olmak dileğiyle,
Beni dinlediđiniz için teŝekkür ederim...